

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Reykjavík, 13.5.2022
Tilvísun: 20220500930

Umsögn ríkisskattstjóra um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 78/2002, um niðurgreiðslur húshitunarkostnaðar (umhverfissvæn orkuöflun) – þskj. 824, 582. mál.

Ríkisskattstjóri hefur þann 29. apríl 2022 móttengið tölvupóst þar sem embættinu er gefinn kostur á að veita umsögn um ofangreint þingmál. Með frumvarpinu er m.a. lagt til að veittir verði styrkir til íbúðareigenda „sem fjárfesta í og tengja tækjabúnað“ sem leiði til umhverfissvænnar orkuöflunar og/eða bættrar orkunýtingar við húshitun. Þá er lagt til að styrkfjárhæð nemi að hámarki 1 milljón kr. en fjárhæðin uppfærist árlega í hlutfalli við vísitölu neysluverðs, m.v. grunnvísitöluna 1. júlí 2022, og að styrkirnir verði samningsbundnir til 15 ára á viðkomandi húseign.

Í greinagerð með frumvarpinu kemur m.a. fram að með tækjabúnaði sem leiði til umhverfissvænnar orkuöflunar og/eða bættrar orkunýtingu við húshitun sé horft til varmadælna, en annar tækjabúnaður, m.a. sólarrafhlöður, geti einnig fallið þar undir.

Af þessu tilefni vill ríkisskattstjóri vekja athygli á að samkvæmt 11. mgr. 42. gr. laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt, er kveðið á um heimild til þess að endurgreiða virðisaukaskatt vegna kaupa á varmadælu til upphitunar íbúðarhúsnæðis. Sama heimild var áður í ákvæði til bráðabirgða XXVII í lögum nr. 50/1988, sbr. lög nr. 68/2014, sem gildi tímabundið til fimm ára en var gerð varanleg með ákvæði í lögum nr. 28/2019. Jafnframt er í gildi almenn heimild til endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu manna við m.a. uppsetningu á varmadælu í íbúðarhúsi, sbr. 2. mgr. 42. gr. laga nr. 50/1988.

Verði framangreint frumvarp að lögum kæmi fyrirhuguð styrkfjárhæð samkvæmt lögum nr. 78/2002 því væntanlega til viðbótar endurgreiðslu virðisaukaskatts vegna kaupa á varmadælum. Sé styrkfjárhæðinni hins vegar ætlað að koma í stað endurgreiðslu virðisaukaskatts þá þyrfti að leggja til viðeigandi breytingar á lögum nr. 50/1988.

Í þessu samhengi bendir ríkisskattstjóri á að gildandi endurgreiðsluheimild laga nr. 50/1988 vegna kaupa á varmadælum tekur samkvæmt orðanna hljóðan ekki til annars búnaðar með sambærilega virkni og varmadælur og er þannig þrengri heldur en þær styrkheimildir sem lagðar eru til með frumvarpi þessu.

Í b-lið 5. gr. frumvarpsins, sbr. 6. gr., kemur fram að fyrirhuguð styrkveiting beinist að íbúðareigendum og telur ríkisskattstjóri þannig mega ætla að skilyrði fyrir styrkveitingu sé að umræddur búnaður verði settur upp í íbúðarhúsnæði en ekki annars konar húsnæði, t.d. frístundahúsnæði. Telur ríkisskattstjóri æskilegt að kveðið verði afdráttarlaust á um það í lagatextanum.

Að lokum þykir rétt að benda á að samkvæmt frumvarpi þessu er ekki tekin afstaða til skattskyldu þess styrks sem stefnt er að því að veita íbúðareigendum nái frumvarp þetta fram að ganga. Í þessu sambandi er vert að benda á að kostnaður til eignakaupa hefur ekki verið talinn heimill til frádráttar styrkjum samkvæmt 2. mgr. 30. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt og þyrfti því að grípa til annarra úrræða standi vilji til þess að kostnaður s.s. vegna eignakaupa á móti styrkjum sem þessum séu undanþegnir skattskyldu. Kæmi þá helst til álita að aukið yrði við 28. gr. tekjuskattslaganna ákvæði í þessa veru:

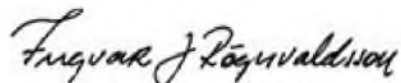
[Þrátt fyrir ákvæði þessa kafla telst ekki til tekna:]

„Styrkir til íbúðareigenda að því marki sem nemur útlögðum kostnaði til umhverfissvænnar orkuöflunar og/eða bættar orkunýtingar við húshitun samkvæmt lögum nr. 78/2002, um niðurgreiðslur húshitunarkostnaðar.“

Að öðru leyti en að framan greinir gerir ríkisskattstjóri ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst,
f.h. ríkisskattstjóra

Helga Valborg Steinarsdóttir

Ingvar J. Rögnvaldsson